

ΘΕΑΤΡΟ
ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΝΑ ΜΟΛΕΣΚΗ

Για τον «Σωσία»...

Των τελικών επιλογών των αθηναϊκών παραστάσεων προηγούνται βάσανα και υπολογισμοί. Όμως λόγω προσωπικών δεδομένων, το ρωσικό ρεπερτόριο τραβάει. Επέλεξα (μεταξύ άλλων) δύο Τσέχοφ και έναν Ντοστογιέφσκι. «Ο Σωσίας», η νουβέλα του Ντοστογιέφσκι, είναι γραμμένη με την τρεμάμενη γλώσσα της ψυχικής έξαψης, της αϊ-πετρουπολίτικης τρέλας που διασχίζει τη ρωσική λογοτεχνία από τον Γκόγκολ μέχρι τον Αντρέι Μπέλι. Τα μικρά πεζογραφήματα του Ντοστογιέφσκι, οι νουβέλες και τα διηγήματά του, μοιάζουν με ανταποκρίσεις από το υποσυνείδητο των ηρώων του, από εκείνο το πεδίο όπου η πραγματικότητα διασταυρώνεται με τα όνειρά τους, όπου οι σκιές των φοβιών και των εμμονών τους αναδύονται από τα υπόγεια.

Η σκηνοθεσία της Σοφίας Μπίρμπα αναδημιουργεί στον χώρο του Θεάτρου Ροές την υφή της ντο-

στογιεφσκιικής αφήγησης, όπου τίποτα (εικόνα, γλώσσα, κίνηση) δεν είναι ομαλό και τακτοποιημένο, παρά τις αδιάκοπες προσπάθειες του κύριου προσώπου του έργου, του κυρίου Γκολιάντκιν, να ομαλοποιήσει και να τακτοποιήσει τη ζωή του, να ταιριάξει στα κοινωνικά καλούπια, να γίνει αποδεκτός. Η Σοφία Μπίρμπα σκεπάζει τη σκηνή με χρώμα το οποίο τα πρόσωπα της παράστασης προσπαθούν μάταια να ισιώσουν, γεμίζει τη σκηνή με άδειες καρέκλες τις οποίες ο Γκολιάντκιν και οι Άλλοι προσπαθούν να τακτοποιήσουν με κάποια λογική, να τις τοποθετήσουν σε κάποιο σχήμα, αλλά φευ... Οι δρόμοι της πόλης ίσον το χρώμα της σκηνής που δυσκολεύει τις κινήσεις του πάντα καθοδόν Γκολιάντκιν του καταπληκτικού

Άρη Σερβετάλη, οι καρέκλες είναι οι ποθητές κοινωνικές θέσεις, το δικαίωμα να καθίσει κανείς είναι η κοινωνική αποδοχή την οποία μάταια αποζητά ο ήρωας. Τα μικρόφωνα δεν προωθούν, αλλά δυσκολεύουν την προσπάθεια επικοινωνίας του κεντρικού ήρωα, ο οποίος παύει να είναι κεντρικός, καθώς εμφανίζεται ο Σωσίας του, που με τη σειρά του πολλαπλασιάζεται. Οι περίτεχνοι σχηματισμοί των πέντε φιγούρων, η φρενήρης κίνηση, ο κατακερματισμένος λόγος, οι λεκτικές και κινησιολογικές επαναλήψεις ως ενδείξεις της κλιμακούμενης ασθένειας, μαζικής και ατομικής...

Θεωρώ εξαιρετα ταιριαστή στο ντοστογιεφσκιικό υλικό τη φόρμα της παράστασης και καίρια τη διασκευή των Μπίρμπα, Σερβετάλη και της Μιχαήλας Πλιαπλιά. Όπως στο λογοτεχνικό πρωτότυπο, η κοινωνική κριτική προβάλλεται μέσα από τα συντρίμια και τα θραύσματα προσωπικοτήτων.

Η κύρια οργανωτική σκηνοθετική ιδέα της παράστασης, με τους τέσσερις Άλλους, τα προϊόντα του σχίσματος των φρενών του Γκολιάντκιν να τον ντουπλάρουν αλλά και να τον καταπνίγουν, μου φάνηκε γνήσια ντοστογιεφσκιική.